

Секція 14. Сільськогосподарські науки

Ткач Людмила Іванівна

к. с. – з. наук, доцент

*доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
Харківський національний університет міського господарства*

ім. О.М. Бекетова

м. Харків, Україна

Бондар Олександр Богданович*

аспірант лабораторії лісівництва

*Український науково-дослідний інститут лісового господарства та
агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького*

м. Харків, Україна

ТИПОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЛІСІВ ВОДОЗБОРУ РІЧКИ СУПІЙ

Характер розташування лісів на річці Супій суттєво впливає на формування типів лісорослинних умов, що потребує різних лісогосподарських заходів. Це обумовлено геоморфологією, ґрунтами і ландшафтами. Навіть в межах одного водозбору річки Супій, за результатами аналізу державних лісогосподарських підприємств: ДП «Золотоніське ЛГ» і ДП «Переяслав-Хмельницьке ЛГ», спостерігається різноманітність типів лісорослинних умов.

Річка Супій, переважно, протікає у Згурівському, Яготинському, Переяслав-Хмельницькому районах – Київської області та Драбівському, Золотоніському районах – Черкаської області, та є лівою притокою Дніпра. Довжина річки – 114 км, площа водозбору – 219,2 тис. га. Бере початок з болота – у Бобринському районі Чернігівської області, і тече Придніпровською низовиною. Долина – широка (до 2 – 2,5 км), з пологими схилами. Заплава – часто заболочена, пересічна, її ширина 0,5 – 1 км. Річище майже на всьому проміжку – каналізоване. Похил річки – 0,35 м/км. Живлення – змішане [1].

---

* Науковий керівник - В.П. Ткач, д. с.-з. н, професор, член-кор. НААН України
International Scientific Journal <http://www.inter-nauka.com/>

Мета роботи: проаналізувати типологічну структуру лісів водозбору річки Супій.

Для типологічної характеристики дослідного об'єкта, із бази даних ВО «Укрдержліспроєкту» було відібрано ділянки лісу, які входять у водозбір. Межі водозборів визначено за допомогою програми MapInfo Professional 12.5 і векторної карти України. Для аналізу лісів використано методичні положення української лісотипологічної школи [2, 3]. У межах водозбору річки Супій розміщений такий лісовий фонд державних лісогосподарських підприємств: ДП «Золотоніське ЛГ» (Вільхівське, Ліплявське, Прохорівське лісництва), площею – 6,6 тис. га, і ДП «Переяслав-Хмельницьке ЛГ» (Березанське, Стовп'язьке, Студенківське лісництва), площею – 1,6 тис. га. Площа лісів лісового фонду на водозборі річки Супій складає: 8,2 тис. га

Ліси досліджуваного водозбору представлені: борами – 17,4 % від площі, вкритих лісовою рослинністю земель, суборами – 45,6 %, сугрудами – 28,0 %, грудями – 9,0 %. Аналізуючи типологічну структуру лісів, встановлено, що в складі досліджуваного водозбору переважають субори і сугруди.

Ліси досліджуваного об'єкта представлені 31 типом лісу, із них: у борах – 3, суборах – 6, сугрудах – 13, грудях – 9. Натомість, при поділі за державними лісогосподарськими підприємствами: ДП «Золотоніське ЛГ» – 22, і ДП «Переяслав-Хмельницьке ЛГ» – 16.

В умовах водозбору річки Супій найбільшу площу займають наступні типи лісу: свіжий дубово-сосновий субір (B_2 -дС) – 35,8 %, свіжий сосновий бір (A_2 -С) – 14,9 %, свіжа грабово-соснова судіброва (C_2 -г-сД) – 5,3 %, свіжа грабова діброва (D_2 -гД) – 5,2 %, інші типи лісу займають менше 5,0% – від загальної площі, вкритої лісовою рослинністю.

Розподіл площ типів лісу за державними лісогосподарськими підприємствами наступний:

ДП «Золотоніське ЛГ» – домінують: свіжа грабова діброва (D_2 -гД) – 25,6 %, свіжий дубово-сосновий субір (B_2 -дС) – 14,1 %, сирий чорно-вільховий сугруд (C_4 -Влч.) – 10,6 %, волога грабова судіброва (C_2 -гД) – 8,2 %, вологий грабово-дубово-

сосновий сугруд (С₃-Г-дС) – 8,1 %, свіжий грабово-дубово-сосновий сугруд (С₂-Г-дС) – 6,2 %;

ДП «Переяслав-Хмельницьке ЛГ» – домінують: свіжий дубово-сосновий субір (В₂-дС) – 41,0 %, свіжий сосновий бір (А₂-С) – 18,2 %, сирий чорно-вільховий сугруд (С₄-Влч.) – 8,6 %, свіжий грабово-дубовий сугруд (С₂-Г-дС) – 6,6 %.

Висновки: типологічна структура лісів водозбору річки Супій – різноманітна та представлена 31 типом лісу. Домінують наступні типи лісу на дослідному об'єкті: свіжий дубово-сосновий субір, свіжий сосновий бір, свіжа грабово-соснова судіброва, свіжа грабова діброва – 70,7 %. При плануванні лісогосподарських заходів на дослідному об'єкті необхідно врахувати таку різноманітність типів лісорослинних умов.

Список використаної літератури

1. Географічна енциклопедія України: В 3-х томах / Ред. О.М. Маринич та ін. К.: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, Т. 1, 2. 1989, Т.3. 1993.
2. Остапенко Б. Ф. Лісова типологія: навч. посіб. / Б. Ф. Остапенко, В. П. Ткач. – Ч. 2. – Х., 2002. – 204 с.
3. Погребняк П. С. Основы лесной типологии / П. С. Погребняк. – К.: Изд-во АН УССР, 1955. – 456 с.